

Oljan er bíligari enn í Danmark

Okkara kappingarføru prísir hava spart føroyska samfelagnum 750 milliúnir krónur, er aftursvarið hjá Magn til kanningina hjá Kappingareftirlitinum um føroyska oljumarknaðin

DANJAL AV RANA

– Vit halda prísirnir eru í finasta lagi og hava prógv fyri tí, sigur Hendrik Egholm, stjóri í Magn. Hann sigur, at fleiri kanningar, sum Magn hevur bílagt, vísa, at føroysku prísirnir eru kappingarførir við prísir aðrastaðni. Hann heldur tað vera undrunarvert, at Kappingareftirlitið í kanning síni bráðliga velur at samanbera við oljuprísir í Svøríki, Onglandi og ES, heldur enn Danmark, sum vanliga verður samanborið við.

– Orsøkin er helst, at teir føroysku brennievnaprísirnir standa seg frálíka væl í mun til teir donsku – helst sum einasta týðningarmikla vøra í Føroyum. Føroysku gassoljuprísirnir liggja langt undir donskum prísimum, tá sæð verður burtur frá skattum og avgjöldum, svaraði stjórin, tá kanningin bleiv almannakunn-gjörd í fjør.

Hann vísti í aftursvarinum til Kappingareftirlitið á, at í 2014 var gassoljan, 68 oyru bíligari fyri hvønn litur í Føroyum enn í Danmark, diesel 26 oyru dýrari og bensin 43 oyru dýrari. Gassoljan telur umleið 80 prosent av samlaðu mongdini av brennievni.

Magn vísti eisini á, at meðan miðalprísurin fyri olju í 2005 var 37 oyru bíligari fyri liturin, var hann í 2014 50 oyru bíligari. Sostatt er munurin øktur til føroyskan fyrimum.

– Munurin millum føroysku og donsku brennievnaprísirnar er samlað sæð betradur til før-

oyskan fyrimum seinastu 10 árin. Tí er kappingarførið, sum longu frammanundan var gott, styrkt enn meir í mun til Danmark, føroysku brúkarunum og føroyska samfelagnum at gagni, skrivir Hendrik Egholm.

Tá Sosialurin setir seg í samband við hann í dag, heldur hann enn fast við svarið hann gav tá og visir á, at atfinningarnar hjá Fjarhitafelagnum móti nýggju kanningini eru júst tær, sum Magn og Effo høvdu móti gomlu kanningini.

– Kappingareftirlitið velur bevíst at samanbera við, tá prísurin er hægst, heldur enn eitt miðaltal av onkrum slag. Tað halda vit ikki er rímligt, sigur Hendrik Egholm.

Hann leggur dent á, at Magn til fulnar kann skjálprógva sítt kappingarføri, og at felagið ikki ger sær dælt av síni duopolstöðu við at skava eyka vinning undir seg við einum órímligum prís-politikki.

DANJAL@SOSIALURIN.FO

BankNordik lækkaði umsitingargjaldið

Beint eftir, at Kappingareftirlitið almannakunngjörði kanningina um realkredittlánini í 2014, lækkaði BankNordik umsitingargjaldið við 0,2 prosentum

DANJAL AV RANA

Føroysku bankarnir vóru sum vera man ósamdir við niðurstøðuni hjá Kappingareftirlitinum um realkredittlánini, men valdu kortini at lækka umsitingargjaldið, sum Kappingareftirlitið metti vera ov høgt.

– Vit reageraðu beint aftaná. Vit meldaðu út, at vit vóru ósamdir við Kappingareftirlitið og vístu á tað, sum vit mettu vera roknifeilir í kanningini, men vit settu beinanvegin umsitingargjaldið niður úr 1,7 prosentum niður í 1,5 prosent, sum vit meintu var tað minsta, vit kundu standa inni fyri, sigur Árni Ellefsen, stjóri í BankNordik.

Síðani hava donsku bankarnir hækkað umsitingargjaldið við millum 0,5 og 1 prosent. Soleiðis sæð kann man siga, at grundarlag er fyri at hækka tað aftur, sigur Árni Ellefsen, sum tó skundar sær at leggja afturat, at ongar

ætlanir eru um at hækka umsitingargjaldið.

– Tí er als ikki talan um, at umsitingargjaldið í Føroyum í dag er tvær til tríggjar ferðir hægri enn í Danmark, sum Kappingareftirlitið vísti á tá, sigur Árni Ellefsen.

Føroysku bankarnir vóru tó als ikki samdir við Kappingareftirlitinum, tá tað legði frágreiðing sína fram í 2014.

– Kappingarráðið metir, at realkredittbidragið í Føroyum átti at verið 1,0%-1,3%. Kanningin er long og áhugaverd, men roknihátturin og niðurstøðan byggir á stórar grundleggjandi roknivillur, sum tíverri ger niðurstøðuna heilt skeiva, skrivaði BankNordik í tíðindaskrivi tá.

– BankNordik hevur strongt seg til tað ýtarsta fyri at bjóða føroyingum bílig realkredittlán. Tí er tað burturvið, tá Kappingarráðið pástendur, at prísurin skuldi verið lægri. Okkara meting er harafturímóti, at bankin ikki forvinnur meiri upp á føroysk realkredittlán í mun til í Danmark eftir at omanfyreivendu útreiðslur eru frádrignar. Vit mugu tí afturvísa niðurstøðuna í kanningini hjá Kappingarráðnum, at umsitingargjaldið á føroyskum realkredittlánnum er ov høgt, segði bankin, sum kortini beinanvegin lækkaði umsitingargjaldið.

DANJAL@SOSIALURIN.FO

Helst lækka vit prísir

Prísurin er nógv lækkaður síðani Kappingareftirlitið gjörði kanningina og fer at lækka enn meiri, eru boðini frá Fjarhitafelagnum

DANJAL AV RANA

– Vit eru í gongd við at gera eina nýggja prís-skrá og væntandi verður prísurin eisini lækkaður, sigur Hans Christian Dam, stjóri í Fjarhitafelagnum.

Hann hevur tó fleiri atfinningar móti kanningini hjá Kappingareftirlitinum, serliga at hon nýtir prísir frá 2014 sum samanberingargrundarlag. Síðani tá er prísurin hjá Fjarhitafelagnum lækkaður við einum triðingi.

– Kappingareftirlitið brúkar prísir frá 2014. Tá var oljuprísurin høgur, og tí er prísurin hjá okkum eisini høgur. Um Kappingareftirlitið í staðin nýtti prísir frá 2015 ella 2016, hevði niðurstøðan verið ein heilt onnur, nevniliga, at prísirnir hjá okkum eru kappingarførir við aðrar grøn-ar orkuloysnir, sigur hann.

– Fyrr í ár avgjörði nevndin at fara at endurskoða prís-skránni hjá felagnum. Tað arbeiði er í gongd. Tað er eitt greitt ynski frá báðum eigarunum, SEV og Tórshavnar kommunu, at prísurin skal lækka, sigur Hans Christian Dam.

Hans Christian Dam sigur, at orsøkin til, at prísurin hjá Fjar-

hitafelagnum er knýttur at oljuni er, at tá Fjarhitafelagið varð sett á stovn, var eingin onnur upphiting.

– Eigararnir av felagnum vildu tá ikki gera mismun á borgarunum, við at veita nøkrum borgarum nógv bíligari streym enn øðrum. Endamálið var fyrst og fremst at gagnnýta spillorkuna frá Brennistøðini og Sundsverkinum, greiðir Hans Christian Dam frá.

Hann sigur, at nú prís-skráin verður endurskoðað, er møgult, at felagið finnur ein annan frymil at rokna prísir eftir, men vil ikki siga nakað meiri um tað.

– Nevndin er júst farin í gongd við arbeiðið at endurskoða prís-skránni. Tað er sjálvandi natúrligt, at hon verður tillagað til tær orkuloysnir, sum eru á marknaðinum í dag, sigur Hans Christian Dam.

DANJAL@SOSIALURIN.FO